

GODS PERSPECTIEF VOOR UITVERKOREN VREEMDELINGEN

• Gerard Kramer

Deze titel kwam bij me op toen ik het begin van Petrus' Eerste Brief overdacht. Wat heeft God, wat heeft de Heer Jezus een bijzonder perspectief voor ons, uitverkoren vreemdelingen, die in Hem geloven en Hem liefhebben! Voor het doorgeven van die boodschap heeft de Heer een bijzondere man gebruikt, een man die Hij door en door kende. Drie jaar lang was Hij met hem opgetrokken. Petrus heeft een veelbewogen leven geleid, dat samengevat kan worden met de woorden 'vallen' en 'opstaan'. Hij reageerde nogal primair en ging daardoor regelmatig onderuit - maar hij wist ook Wie het was die hem steeds weer overeind had geholpen! Zijn boodschapper wilde Petrus graag zijn, tot het eind van zijn leven.

We bestuderen in dit artikel de eerste zeven verzen van Petrus' Eerste Brief¹. Ik geef steeds een blokje tekst van Petrus, en bespreek dat aansluitend.

*1:1 Petrus, apostel van Jezus Christus aan [de] vreemdelingen in [de] verstrooiing in Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bithynië,
1:2 uitverkorenen naar [de] voorkennis van God [de] Vader, door heiliging van [de] Geest, tot gehoorzaamheid en besprenkeling met [het] bloed van Jezus Christus, genade en vrede zij u vermenigvuldigd!*

Petrus begint deze brief met zijn eigen naam. Dat is niet omdat Petrus zichzelf wilde profileren, maar omdat dit in zijn tijd de gewoonte was. Je begon een brief standaard met: A aan B, groet. Daarna volgde de tekst van de brief, die afgesloten werd door een afscheidsgroet.

Als je een brief begint met je eigen naam, heeft dat het voordeel dat de ontvanger meteen ziet wie de afzender is.

Petrus laat echter niet alleen zien dat hij de afzender van deze brief is, maar ook dat hij niet zomaar op eigen initiatief of op eigen gezag schrijft: hij richt zich tot de geadresseerden als apostel, als afgezant dus, van Jezus Christus.

Daarna noemt hij de geadresseerden. Die bevinden zich in een groot gebied, dat grofweg het huidige Turkije omvat. Je vraagt je af hoe al die mensen van de inhoud hebben kennisgenomen. Rekende Petrus erop dat de brief op diverse plaatsen gekopieerd en rondgestuurd zou worden? Hij duidt zijn geadresseerden aan als 'vreemdelingen in de verstrooiing'. De 'verstrooiing', oftewel de *diaspora*, was een aanduiding voor de *toestand* waarin die Joden zich toen bevonden die niet in hun eigen land Israël woonden. Zij waren verstrooid over een groot gebied daarbuiten. 'De verstrooiing' was ook een aanduiding geworden voor het *geografische gebied* waar zij zich bevonden. Daar waren deze Joden vreemdelingen, vaak zonder rechten, buiten hun vaderland. Dat de door Petrus aangeschreven Joden christenen waren, veranderde daar weinig aan.

Sommige uitleggers stellen - m.i. ten onrechte - dat Petrus ondanks deze manier van schrijven juist gelovigen *uit de*

¹ Dit artikel is ontleend aan de hoofdtekst (de 'grote letters') van een commentaar op 1Petrus dat ik aan het schrijven ben. De detailuitleg zal t.z.t. in de 'kleine letters' zichtbaar zijn.

volken op het oog heeft. Hoe dan ook: al heeft Petrus bij het schrijven van deze brief allereerst *Joodse* christenen op het oog, wat hij schrijft is ook voor gelovigen uit de volken bijzonder waardevol. Zij zijn immers ook vreemdelingen in een vreemd land: zij bevinden zich eveneens buiten hun eigenlijke vaderland, de hemel - dat laatste is op een bijzondere manier waar voor de Joodse christelijke geadresseerden: zij worden er door deze woordkeus bij bepaald dat hun eigenlijke vaderland niet het land Israël, maar de hemel is.

Petrus noemt van zijn geadresseerden geen enkele eigen naam. Hij noemt alleen de streken, de provincies in het Romeinse rijk waar zij wonen. Hij noemt zelfs geen steden, laat staan plaatselijke gemeentes. Het is dan ook de vraag of hij veel van zijn lezers persoonlijk heeft gekend. Maar God de Vader kende hen wel! Ja, Hij had hen altijd al gekend, hen zelfs uitgekozen, en zich op een bijzondere manier met hen beziggehouden. Hij had ieder van hen persoonlijk op het oog gehad, en de Heilige Geest ingeschakeld omdat Hij wilde dat deze Joden Hem, de Vader, zouden gaan dienen en gehoorzamen. Dat konden zij niet zomaar uit zichzelf doen, ook al waren zij Joden en behoorden zij tot Gods uitverkoren aardse volk Israël. Want hoewel zij als 'de zijnen' golden, hadden zij hun Messias, toen die tot hen kwam, niet aangenomen, maar verworpen (Joh.1:11). Zij waren en bleven zondaars, ver van God - even ver als de volken, de heidenen in wier midden zij woonden.

Toch had God hen altijd al gekend, hen uitgekozen, hen op het oog gehad - al in de eeuwigheid, nog vóór de grondlegging van de wereld (Ef.1:3). Hij wilde dat ze, toen ze eenmaal als mensen op aarde geboren waren, Hém gingen dienen en gehoorzamen. Daartoe moesten ze wel eerst van alle andere mensen - de 'zonen van de ongehoorzaamheid' (Ef.2:2; 5:6) - afgescheiden, apart gezet worden. Maar dat was niet genoeg. Wat moest er dan nog meer met hen gebeuren? Zij moesten *besprenkeld* worden met bloed - niet met het bloed van stieren en bokken of van andere offerdieren, maar met het bloed van Jezus Christus, het volmaakte offer. Zonder de besprenkeling met Zijn bloed zouden zij God onmogelijk kunnen dienen of gehoorzamen, omdat zij door hun zonden gescheiden waren van God - laat staan dat God hun Vader zou kunnen zijn!

Deze voorgedekte, uitverkoren, apart gezette, gehoorzame en door Christus' bloed besprenkelde Joodse vreemdelingen leefden op vijandelijk terrein. Dat was voorafgaand aan hun bekering de niet-Joodse wereld, maar voor hen als christen-Joden nu ook de wereld van hun ongelovige volksgenoten. Zowel de ongelovigen uit de volken als de ongelovige Joden voelden zich thuis in een van God en Christus afgerichte denkwereld, een plaats en een sfeer waar het gezag van God en Zijn Christus niet werden (en worden!) erkend. Petrus' geadresseerden hadden het dan ook niet gemakkelijk! Daarom wenst Petrus hun toe dat zij een overvloed aan praktische genade en vrede ontvangen, zodat zij in zo'n omgeving en zo'n denkwereld staande kunnen blijven.

1:3 Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, die naar zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren doen worden tot een levende hoop door [de] opstanding van Jezus Christus uit [de] doden, 1:4 tot een onvergankelijke, onbevleete en onverwelkelijke erfenis, in [de] hemelen weggelegd voor u, 1:5 die in [de] kracht van God door [het] geloof bewaard wordt tot [de] behoudenis, die gereed is om in [de] laatste tijd geopenbaard te worden.

Petrus begint met een lofprijzing. Hij laat daarin zien dat God niet meer alleen de God van Abraham, Izaäk en Jakob is, maar ook de God en Vader van Zijn Zoon, Jezus, de Christus, de Messias, de Mens in Wie Hij zich heeft geopenbaard - die ook *onze Heer*, de Heer van *alle* gelovigen geworden is!

Die God en Vader heeft met ons iets heel bijzonders gedaan: Hij heeft ons *opnieuw geboren laten worden*, oftewel ons een nieuwe start laten maken, ons nieuw leven gegeven. Niet omdat *wij* dat verdienden, maar

>>

enkel en alleen omdat *Hij* zo barmhartig was. Over die wedergeboorte, die nieuwe geboorte, heeft de Heer Jezus indringend gesproken met de farizeeër Nicodémus in een nachtelijk gesprek. Die nieuwe geboorte blijkt een voorwaarde te zijn om zicht op het koninkrijk van God te krijgen, en ook om het binnen te gaan. Onze natuurlijke afstamming, onze natuurlijke geboorte heeft daarvoor geen betekenis. Het gaat om een geboorte die *daarna* moet plaatsvinden, een noodzakelijk 'opnieuw geboren worden', uit water en Geest - dus om een *innerlijke vernieuwing* waarbij Gods Woord en Gods Geest samenwerken, een geboorte uit de Geest (Joh.3:3-8). De gelovigen aan wie Petrus schrijft, zijn al opnieuw geboren. Petrus beschrijft de wedergeboorte niet als een opdracht waaraan zijzelf als mensen gehoorzaamd hadden - zoals Nicodémus van de Heer te horen kreeg dat hij opnieuw geboren moest worden - maar als een barmhartige daad van God Zelf. Opnieuw geboren worden kun je ook niet zelf doen, net zoals je voor je eerste geboorte afhankelijk was van anderen: God moet dit bewerken! Onze opdracht is de Heer Jezus in het geloof aannemen.

De wedergeboorte is door God bewerkt met een bijzonder doel, namelijk dat wij als gelovigen in ons leven op aarde een *levende hoop* kregen. Ongelovigen hebben geen hoop, hun horizon reikt immers niet verder dan het graf. Of ze hebben een ongefundeerde hoop: veel mensen verwachten toch dat ze na hun dood 'naar de hemel' gaan en daar bijvoorbeeld een biertje drinken...! Maar mensen die opnieuw geboren zijn, hebben een gefundeerde, ja zelfs een levende hoop: de levende Heer Zelf is hun hoop, en zij hebben bovendien eeuwig leven als gevolg van de opstanding van Jezus Christus uit de doden. Zijn opstanding maakte Zijn overwinning op de dood zichtbaar en is de grondslag van die levende hoop, van dat totaal nieuwe perspectief. Die hoop heeft niet zozeer te maken met onze gelukzalige toestand na het sterven, als wel met *de komst van Christus in heerlijkheid en ons ingaan in de volle heerlijkheid* - op onze inbezitneming van, zoals Petrus het schrijft, een *erfenis* die nu nog in de hemel weggelegd is, en die juist daarom onvergankelijk, onbevekt en onverwelkelijk is. Petrus werkt niet uit wat die erfenis precies inhoudt. Hij lijkt het onderwijs van Paulus hierover bekend te veronderstellen (vgl. 2Petr.3:15); daarom is het goed als ook wij nu eerst van Paulus' onderwijs kennismaken.

Paulus schrijft aan Titus over 'de verwachting van de gelukkige hoop en verschijning van de heerlijkheid van onze grote God en Heiland Jezus Christus' (Tit.2:13). Juist in het verband van die hoop en het eeuwige leven noemt

Paulus de gelovigen 'erfgenamen' (Tit.3:7). Bij Paulus betekent de erfenis en het erfgenaam zijn concreet *het ingaan in het koninkrijk van God in zijn toekomstige vorm*; zie 1Kor.6:9,10; 15:50; Gal.5:21; Ef.5:5. In die laatste Schriftplaats duidt Paulus het koninkrijk aan als 'het koninkrijk van Christus en van God'. Dat is het koninkrijk dat Christus als 'de erfgenaam van alle dingen' (Hebr.1:2) uit Gods hand zal ontvangen. Christus is nu, om Zijn eigen woorden uit Luk.19 te gebruiken, de verworpen 'man van hoge geboorte' die naar een ver land - de hemel - is gereisd 'om voor Zich een koninkrijk te ontvangen en terug te keren'. Zijn slaven, de gelovigen die Hem dienen tijdens Zijn afwezigheid, zullen daarin samen met Hem regeren bij Zijn terugkomst, want dan wordt Zijn koninkrijk openbaar en gaat Hij regeren (Luk.19:11-19; vgl. 2Tim.2:12). Die erfenis, alles wat met dat toekomstig koninkrijk te maken heeft, is nog niet op aarde zichtbaar: 'Nu zien wij nog niet alles aan hem onderworpen' (Hebr.2:8). Op aarde is nu inderdaad nog niets van die rechtvaardige regering te zien, integendeel.

Als we echter naar de *hemel* kijken - de plaats waar *Petrus* de erfenis lokaliseert; dat is alles wat hij er rechtstreeks over zegt! - weten we dat daar de erfenis, *dat hele project van Gods toekomstig koninkrijk en alles wat ermee samenhangt*, veilig is weggelegd en wordt bewaard. Dat is ook logisch, omdat we daar de gekroonde Koning zien zitten: 'Maar wij zien Jezus, die een weinig minder dan [de] engelen gemaakt was vanwege het lijden van de dood met heerlijkheid en eer gekroond' (Hebr.2:9). Hij wacht daar, totdat Hij als Zoon des mensen in zichtbare heerlijkheid zal verschijnen (Mat.24:30) om op aarde vanuit Zijn eigen troon te gaan regeren (Mat.25:31). Die erfenis is, zoals we zagen, in de hemel weggelegd en wordt daar bewaard *voor ons* (1Petr.1:4) - net zoals Paulus in Kol.1:5 spreekt over 'de hoop die *voor u* is weggelegd in de hemelen', een hoop die verbonden is met Christus' toekomstige, zichtbare heerlijkheid (Kol.1:27). Wij, die Christus nu hebben aangenomen en Hem nu dienen in de tijd van Zijn verwerping, zullen straks samen met Hem regeren (zie nogmaals 2Tim.2:12), als erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus (Rom.8:17) - *vanuit de hemel*, maar wel *over de aarde* (Openb.5:10). Ja, het zal een tijd zijn dat werkelijk 'de hemel de heerschappij heeft' (vgl. Dan.4:26 NBG'51). Hoewel Petrus het Koninkrijk alleen letterlijk noemt in 2Petr.1:11, is dat toekomstig Koninkrijk met de implicaties daarvan voor het leven nu het hoofdonderwerp van zijn beide brieven; zie 1Petr.2:9; 3:10-12,22; 4:13-14; 5:1,4,9,10; 2Petr.1:11,16-21; 3:4vv.,10-13.

Omgekeerd worden wij nu, in afwachting van die toekomst, op aarde bewaard, oftewel bewaakt, beschermd, in de kracht van God - maar dan wel doordat wij daar in het geloof de hand op leggen. Deze toestand van 'wandelen door geloof, niet door aanschouwen' (2Kor.5:7) zal duren tot op het moment van de *behoudenis*, waarvan Petrus schrijft dat die 'gereed is om in de laatste tijd geopenbaard te worden' (vs.5). Die *behoudenis in toekomstige zin* (vgl. 2:2) heeft een duidelijke relatie met de erfenis. Petrus laat zien dat onze volledige behoudenis, dus inclusief die van ons lichaam, pas gezien zal worden bij de 'openbaring van Jezus Christus' (vs.7; vgl. Paulus in Fil.3:20-21), d.w.z. bij de *zichtbare komst* van de Heer, dus als Hij in heerlijkheid samen met de gelovigen zal verschijnen. Het woord voor 'tijd' in vs.5 is niet het normale woord voor tijd of tijdstip (Gr. *chronos*), maar is een woord dat een heel speciaal moment aanduidt, een tijdstip met een specifiek, door God bepaald karakter (Gr. *kairos*). De 'laatste tijd' in deze bijzondere betekenis is nog toekomstig: Christus is immers, zoals we zagen, nu nog niet geopenbaard, oftewel nog niet zichtbaar in heerlijkheid verschenen (vgl. Mat.24:30). Bovendien zal dat moment *na* de Grote Verdrukking vallen, en ook die heeft nog niet plaatsgevonden (Mat.24:29). Verderop, in vs.10, legt Petrus een verband tussen de behoudenis waarnaar de oudtestamentische profeten onderzoek gedaan hebben, en het koninkrijk. Bij hun onderzoek naar de behoudenis zijn zij namelijk ook gestuit op 'de heerlijkheden' die op Christus' lijden zullen volgen: dat is een verwijzing naar het glorieuze karakter van het Vrederijk, waarover zij uitvoerig hebben geschreven!

1:6 Daarin verheugt u zich, zo nodig nu een korte tijd bedroefd door allerlei verzoeken, 1:7 opdat de beproefdheid van uw geloof, veel kostbaarder dan die van goud, dat vergankelijk is en door vuur beproefd wordt, blijkt te zijn tot lof en heerlijkheid en eer bij [de] openbaring van Jezus Christus.

Het is niet duidelijk of Petrus *constateert* dat zijn lezers zich verheugen, of dat hij hen daartoe *oproept*: het Grieks laat beide mogelijkheden toe, en voor beide is iets te zeggen.

Ook is niet duidelijk wat Petrus precies bedoelt met 'daarin'. Bedoelt hij daarmee het geheel aan zegeningen dat hij in vss.3-5 heeft beschreven? Er zou inderdaad alle reden zijn daar blij over te zijn, of elkaar daartoe aan te sporen! Of slaat 'daarin' op de net genoemde 'laatste tijd', waarin de behoudenis en de daarmee verbonden heerlijkheid van Christus, als Hij komt om te regeren, zichtbaar zullen worden? Het slot van vs.7 zou een aanwijzing in die richting kunnen zijn. Hoe dan ook:

de omstandigheden in de tijd die Petrus' lezers op het moment dat zij deze brief lezen, beleven, geven absoluut geen aanleiding tot vreugde, maar juist tot droefheid. Zij hebben te maken met 'allerlei verzoeken (of: beproevingen)'. Maar, betoogt Petrus, die gaan niet buiten God om: God vindt het *noodzakelijk* dat ze die meemaken, en laat deze verzoeken en hun droefheid daarover 'een korte tijd' duren; vgl. Paulus' woorden in 2Kor.4:17. God wil daardoor hun geloofsvertrouwen op Hem versterken of de echtheid daarvan zichtbaar maken. Anders gezegd: God wil dat hun geloofsvertrouwen echter en zuiverder wordt, net zoals goud door verhitting tot een hoge temperatuur zijn onzuivere bestanddelen kwijtraakt. Daar kan God moeilijke omstandigheden voor gebruiken. In 4:12 zal Petrus dan ook schrijven over 'de vuurgloed in uw midden die tot uw beproeving dient' - waarschijnlijk een aanduiding voor vervolging. Ook dan verbindt hij die met een blik op de toekomst: 'de openbaring van Zijn (d.i. Christus') heerlijkheid'. De beproefdheid van hun geloof is veel kostbaarder dan goud: als aan zoiets vergankelijks als goud al zoveel aandacht wordt besteed om het echt en zuiver te maken, dan toch zeker aan iets dat nog veel kostbaarder is? Gelukkig weet God ook hoe lang beproevingen en het verdriet daarover moeten duren, namelijk, zoals we zagen, 'een korte tijd'. Iets soortgelijks staat in Hebr.12:11, waar de auteur schrijft: 'Nu schijnt alle tuchtiging wel op het ogenblik zelf geen reden voor vreugde maar voor droefheid te zijn, maar daarna geeft zij aan hen die erdoor geoefend zijn, een vreedzame vrucht van gerechtigheid'.

Het mooie is bovendien dat van zo'n in de praktijk beproefd geloof, zo'n geloofsvertrouwen, de echtheid volledig is komen vast te staan. Het draagt daardoor bij aan de lofprijzing, de verheerlijking en het eerbetoon dat de Heer Jezus zal ontvangen - namelijk op dat geweldige moment wanneer Hij geopenbaard wordt, d.i. in zichtbare heerlijkheid zal verschijnen. Op dat moment is Hij niet meer verborgen en onzichtbaar, maar 'zij zullen de Zoon des mensen *zien komen* op de wolken van de hemel met kracht en grote heerlijkheid' (Mat.24:30). Dan zal Hij komen om op die dag *verheerlijkt te worden in Zijn heiligen* en bewonderd te worden *in allen die hebben geloofd* (2Thes.1:10). Als Hij namelijk geopenbaard wordt, zullen ook de gelovigen *met Hem* geopenbaard worden in heerlijkheid (Kol.3:3; vgl. Rom.8:19; 1Thes.3:13). Petrus geeft dus een geweldig perspectief aan gelovigen die nu lijden onder beproeving: door het geloofsvertrouwen dat zij *nu* laten zien, dus in hun huidige moeilijke omstandigheden, zullen zij *straks* zichtbaar bijdragen aan de glorie van Christus als Hij komt!